VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Povjerenstvo za suzbijanje zlouporabe droga

Klasa: 022-03/13-03/01
Urbroj: 50436-02/01-13-03
Zagreb, 21. veljače 2013.

Zapisnik s 3. sjednice Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga

3. sjednica Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga održana je dana 21. veljače 2013. u Vladi Republike Hrvatske, Trg Sv. Marka 2.

U zamjeni predsjednice Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga, Milanke Opačić, potpredsjednice Vlade, sjednicu je po ovlaštenju predsjednice Povjerenstva vodio Željko Petković, tajnik Povjerenstva i ravnatelj Ureda za suzbijanje zlouporabe droga.

Na istoj su prisustvovali;

- Željko Petković, ravnatelj Ureda za suzbijanje zlouporabe droga, tajnik Povjerenstva
- Tatjana Dalić, pomoćnica ministra, Ministarstvo rada i mirovinskog sustava, članica
- Zvonimir Vnučec, zamjenik glavnog ravnatelja policije, Ministarstvo unutarnjih poslova, član
- Martina Štabi, Ministarstvo socijalne politike i mladih, u zamjeni članice Jasne Ćurković Kelava, pomoćnice ministrice i Maje Sporiš, pomoćnice ministrice
- Ana Vlahović Stanić, Ministarstvo pravosuđa, u zamjeni članice Sanje Nola, pomoćnice ministra
- Kristina Svržnjak, Ministarstvo obrane, u zamjeni članice Sunčane Vukelić, pomoćnice ministra
- Ana Marija Pavić, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, u zamjeni članice Ankice Nježić, pomoćnice ministra
- Antonio Mučnjak, Ministarstvo financija, u zamjeni člana Davorina Kajfeša, glavnog tajnika
- Tihomir Lulić i Marko Paškvan, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, u zamjeni članice Vesne Batistić Kos, pomoćnice ministrice
- Renata Šoher, Ministarstvo pravosuđa, u zamjeni člana Radovana Tatalovića
- Senka Terzić i Marijan Ahel, Institut Ruđer Bošković
- Sanja Mikulić, zamjenica ravnatelja, Ured za suzbijanje zlouporabe droga

Ispričani; Ministarstvo zdravlja i Ministarstvo poduzetništva i obrta

Za sjednicu je predložen sljedeći:

Dnevni red:

1. Usvajanje zapisnika s 2. sjednice Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droge održane 14. rujna 2012.
2. Izvješća o izvršenju zaključaka s 2. sjednice Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga održane 14. rujna 2012.
3. Pregled provedenih aktivnosti Ureda za suzbijanje zlouporabe droga za 2012.
4. Prijedlog Provedbenog programa Nacionalnog Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga za 2013.
5. Kvantitativno određivanje odabranih urinarnih biomarkera ilegalnih droga u otpadnoj vodi grada Zagreba – informacija o rezultatima istraživanja
6. Razno

Ad. 1. Članovi Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga usvojili su zapisnik s 2. sjednice Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga održane 14. rujna 2013. i predloženi dnevni red za 3. sjednicu Povjerenstva.

Ad. 2. Predstavnici resornih ministarstva i Ureda izvijestili su Povjerenstvo o izvršenju zaključaka sa 2. sjednice Povjerenstva.
Tajnik Povjerenstva izvijestio je da je Ured za suzbijanje zlouporabe droga uputio Nacrt Izvješća o provedbi Nacionalne strategije i Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga za 2011., Nacrt Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe droga 2012-2017 i Nacrt Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga 2012-2014. u proceduru Vlade Republike Hrvatske, te da su Izvješće o provedbi Nacionalne strategije i Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga za 2011 i Nacrt Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe droga 2012-2017, doneseni od strane Hrvatskog sabora, 26. listopada 2012, a Akcijski plan je 8. studenog 2012. usvojila Vlada Republike Hrvatske.
Pored navedenog, Povjerenstvo je izvješteno i o zaključcima sastanka kojeg je Ured održao s predstavnicima Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i Agencije za odgoj i obrazovanje, dana 24. siječnja 2013. na temu provedbe mjera i aktivnosti iz Nacionalnog programa prevencije ovisnosti za djecu i mlade u odgojno – obrazovnom sustavu, te djecu i mlade u sustavu socijalne skrbi za razdoblje od 2010. do 2014. godine koje su u nadležnosti Ministarstva i Agencije. Predstavnica Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, istaknula je da je upoznata s zaključcima navedenog sastanka, ali trenutno ne raspolaže informacijama o dinamici provedbe istih, te će informacije o potrebi izvršenja zaključaka prenijeti nadležnim osobama u svom ministarstvu.
Predstavnica Ministarstva socijalne politike i mladih, izvijestila je kako je izrada pravilnika o normativima uslugama još uvijek u tijeku budući da se isti mora uskladiti s izmijenjenim propisima iz područja socijalne skrbi. Nakon donošenja navedenog pravilnika, pristupit će se izradi mreže javne socijalne službe za područje Republike Hrvatske. Od strane Ureda predloženo je da u razdoblju do donošenja navedenog pravilnik, Ministarstvo socijalne politike i mladih, inicira sastanak s predstavnicima terapijskih zajednica, na koji bi se pozvali i predstavnici Ureda, a kako bi se provelo savjetovanje s predstavnicima terapijskih zajednica oko donošenja mreže javne socijalne službe u dijelu koji se odnosi na pružanje usluga odvikavanja od ovisnosti u

terapijskim zajednicama, te o potrebama i kapacitetima za provedbu navedenih usluga, kao i o mogućim oblicima suradnje s terapijskim zajednicama. Predstavnica Ministarstva, izvijestila je da će navedeni prijedlog proslijediti nadležnoj Upravi za odrasle osobe i osobe s invaliditetom.
Vezano za izradu prijedloga izmjene Smjernica za farmakoterapiju opijatskih ovisnika metadonom, Ured je izvijestio Povjerenstvo kako ne raspolaže novim informacijama o dinamici izrade navedenih izmjena, a s obzirom na to da je predstavnik Ministarstva zdravlja ispričao svoj nedolazak na sjednicu, predloženo je da Ministarstvo zdravlja o istom izvijesti na slijedećoj sjednici.

Nakon provedene rasprave, zaključeno je da resorna ministarstva o dinamici provedbe zaključaka za koje su zaduženi podnesu izvješće na slijedećoj sjednici Povjerenstva.

Ad. 3. Tajnik Povjerenstva predstavio je članovima Povjerenstva aktivnosti koje je Ured sukladno svojem djelokrugu rada, samostalno i u suradnji s ostalim tijelima, proveo tijekom 2012. godine. Naglašeno je kako je tijekom 2012. osigurana učinkovita provedba relevantnih strateških dokumenata, uz intenzivan rad na jačanju Nacionalnog informacijskog sustava za droge koji je ustrojen sukladno standardima Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA) kroz niz edukacija i aktivnosti koje su provedene s ciljem daljnjeg razvoj standardiziranih načina prikupljanja i analize relevantnih podataka. Također, u prvoj polovici 2013. očekuje se i potvrđivanje u Hrvatskom saboru, Sporazuma između Republike Hrvatske i Europske unije o sudjelovanju Republike Hrvatske u radu Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA). Pored navedenog, nastavljena je i provedba Projekta resocijalizacije ovisnika o drogama, te je došlo do intenzivnijeg angažmana svih nositelja mjera iz Projekta, a u različite oblike školovanja i zapošljavanja počeo se uključivati znatno veći broj liječenih ovisnika nego prijašnjih godina. Iz financijskih sredstava Ureda dodijeljeno je 400.000 kn za projekte resocijalizacije koji se provode od strane udruga. Tijekom 2012. Ured je organizirao i brojne edukacije i radionice iz područja suzbijanja zlouporabe droga; radionice s međunarodnim sudjelovanjem čiju organizaciju je poduprla TAIEX jedinica Europske komisije, i to vezano za programe supstitucijske terapije, standarde kvalitete programe smanjena potražnje droga i smjernice za psihosocijalni tretman, te različite tematske edukacije. Na inicijativu Ureda provedeno je i nekoliko značajnih istraživanja; Zlouporaba sredstava ovisnosti u općoj populaciji Republike Hrvatske od strane Instituta Ivo Pilar, Istraživanje javnih troškova i uspostava sustava pokazatelja uspješnosti u području suzbijanja zlouporabe droga u Republici Hrvatskoj od strane Ekonomskog instituta Zagreb, te istraživanje Kvantitativno određivanje odabranih urinarnih biomarkera ilegalnih droga u otpadnoj vodi grada Zagreba od strane Instituta Ruđer Bošković.
U okviru rasprave, posebno se osvrnulo na provedbu Projekta resocijalizacije koji se pokazao izuzetno važnim za uključivanje liječenih ovisnika u zajednicu i na tržište rada. Predstavnica Ministarstva rada i mirovinskog sustava, naglasila je kako se u 2013. započelo s provedbom novih mjera usmjerenih na zapošljavanje ranjivih skupina među koje spadaju i liječeni ovisnici. Radi se o mjerama zapošljavanja kroz pojedinačne projekte javnih radova „Pomoć sebi i drugima“ u okviru kojih se između ostalog, udrugama i ustanovama koje skrbe i imaju programe za liječenje ovisnike, omogućava financijska subvencija za zapošljavanje liječenih ovisnika u javnim radovima, u visini od 100% troška bruto plaće na vrijeme od godinu danu. Navedene

povlastice udruge mogu ostvariti i ukoliko zaposle stručne osobe koje rade s liječenim ovisnicima. Dogovoreno je da će Ministarstvo rada i mirovinskog sustava o navedenim novinama službeno izvijestiti Ured, a kako bi Ured navedene informacije mogao distribuirati udrugama koje djeluju na području suzbijanja zlouporabe droga.

Nakon provedene rasprave, donesen je zaključak kojim se Pregled provedenih aktivnosti Ureda za 2012. usvaja.

Ad. 4. Tajnik Povjerenstva predstavio je prijedlog Provedbenog programa Nacionalnog Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga za 2013. godinu kojim su određene mjere i aktivnosti resornih tijela državne uprave koje će se na području suzbijanja zlouporabe droga provesti u 2013.
U okviru rasprave, predstavnica Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, istaknula je moguće poteškoće u provedbi dvije mjere koje su u nadležnosti Ministarstva, a koje se odnose na osnivanje Povjerenstva za koordinaciju i praćenje programa prevencije ovisnosti studenata pri Ministarstvu i na financiranje programa studentskih udruga i drugih organizacija koje promiču i unapređuju zdrav stil života kod studenata te pridonose borbi protiv svih oblika ovisnosti. Budući da je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta već određen kao nositelj provedbe navedenih mjera temeljem Nacionalnog programa prevencije ovisnosti za djecu i mlade u odgojno – obrazovnom sustavu, te djecu i mlade u sustavu socijalne skrbi za razdoblje od 2010. do 2014. i Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga 2012-2014., te da u okviru dostave službenih mišljenja na Nacrt Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga 2012.-2014., prije njegovog upućivanja u proceduru usvajanja, Ministarstvo nije dostavilo primjedbe na prijedlog navedenih mjera, a iste su sadržane i u prijedlogu provedbenog programa za 2013. koji je Ministarstvo dostavilo Uredu, usuglašeno je da predmetne mjere ostanu u Provedbenom programu Nacionalnog Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga za 2013. godinu. Pored navedenog, od strane Ureda, naglašeno je da se realizacija navedenih mjera može pokrenuti inicijativom Ministarstva da organizira sastanak s predstavnicima sveučilišta, studenskim službama i studenskim udrugama a kako bi se razmotrili mogući oblici suradnje u provedbi navedenih mjera.

Nakon provedene rasprave donese je zaključak kojim se usvaja Provedbeni program Nacionalnog Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga za 2013. godinu

Ad. 5. Istraživački tim Instituta Ruđer Bošković, Senka Terzić i Marijan Ahel predstavili su rezultate istraživanja Kvantitativno određivanje odabranih urinarnih biomarkera ilegalnih droga u otpadnoj vodi grada Zagreba koje je na inicijativu Ureda provedeno u 2012. Prvo sustavno određivanje urinarnih biomarkera droga u Hrvatskoj, provedeno je 2009. u otpadnim vodama grada Zagreba, a u znatno manjem opsegu, provedeno je ponovno i 2011. godine. Inovativni pristup ovog istraživanja zasniva na pretpostavci da komunalnu otpadnu vodu prikupljenu na ulazu u centralni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda uvjetno možemo smatrati vrlo razrijeđenim kompozitnim uzorkom urina cjelokupne gradske populacije, te na temelju analize reprezentativnog uzorka otpadne vode možemo pratiti promjene u trendovima potrošnje droga unutar populacije priključene na taj uređaj. Monitoring izlučenih urinarnih biomarkera droga u komunalnim otpadnim vodama predstavlja način za izravno praćenje trendova potrošnje droga u realnom vremenu zbog čega podaci o koncentraciji urinarnih biomarkera droga u otpadnoj vodi predstavljaju jedinstven izvor informacija potrebnih za pravodobno donošenje mjera prevencije u zlouporabi

droga. Rezultati istraživanja pokazali su u odnosu na rezultate istovjetnog istraživanja provedenog 2009. i 2011. značajan pad u konzumaciji kokaina i heroina, ali i intenzivan porast konzumacije marihuane i sintetičkih droga, i to osobito preko vikenda i u turističkoj sezoni. Također, zabilježene su vrlo niske koncentracije novih droga koje bilježe trend porasta u većini zemalja Europske unije. Rezultati ovih istraživanja omogućit će pravodobno informiranje o trendovima konzumacije pojedinih droga u Zagrebu, a time i u Republici Hrvatskoj.
U okviru rasprave, podržano je daljnje provođenje ovakve vrste istraživanja, zbog činjenice što rezultati mogu biti od pomoći Ministarstvu unutarnjih poslova i Carinskoj upravi Ministarstva financija.u praćenje trendova ponude droga i provedbi aktivnosti suzbijanja ponude droga, te Ministarstvu zdravlja u planiranju mjera liječenja. Također, od predstavnika Ministarstva vanjskih i europskih poslova, predloženo je da se ovakvi projekti promoviraju u okviru suradnje s međunarodnim organizacijama (UN Komisija za narkotičke droge, EMCDDA i dr.) kao primjeri dobre prakse koji bi se mogli provoditi i u regiji.
Zaključno je od strane Ureda, istaknuto kako će se tijekom 2013. u suradnji s Institutom Ruđer Bošković provesti istovjetno istraživanje u Zadru, a uputit će se prijedlog i županijama da pokrenu inicijativu za provedbu ovakve vrste istraživanja na području svojih županija.

Ad 6. Tajnik Povjerenstva izvijestio je Povjerenstvo o rezultatima znanstvenog istraživanja javnih troškova i uspostave sustava pokazatelja uspješnosti u području suzbijanja zlouporabe droga u Republici Hrvatskoj koji je provedeno u suradnji s Ekonomskim institutom. Cilj istraživanja bio je procijeniti koliko je u Hrvatskoj ukupno javnih sredstava, specificiranih i nespecificiranih javnih rashoda, planirano i potrošeno u razdoblju 2009.-2012. za aktivnosti koje se odnose na suzbijanje zlouporabe droga i ovisnosti o drogama, kao i izrada metodološke osnovice za daljnje praćenje uspješnosti ostvarivanja općih i posebnih ciljeva u području suzbijanja zlouporabe droga, usmjeravanje javnih politika i koordinaciju djelovanja svih dionika kako bi se postigli utvrđeni strateški ciljevi u području suzbijanja zlouporabe droga.
Istraživanje se temeljilo na analizama dokumenata i podataka, anketnom istraživanju i intervjuima glavnih dionika u području suzbijanja zlouporabe droga i ovisnosti o drogama, a u istom su sudjelovali predstavnici nadležnih ministarstava, zavoda, agencija, institucija, jedinica lokalne i područne (regionalne)samouprave i organizacija civilnog društva. Rezultati istraživanja prikazani u projektnoj studiji *Analiza javnih rashoda i prijedlog pokazatelja rezultata i ishoda za praćenje ostvarivanja ciljeva u području suzbijanja zlouporabe droga u Republici Hrvatskoj,* pokazali su da su procijenjeni nespecificirani javni rashodi zajedno sa specificiranim javnim rashodima u analiziranom razdoblju od 2009. do 2012. godine iznosili između 689 i 730 milijuna kuna. U ukupnim specificiranim javnim rashodima za suzbijanje zlouporabe droga ministarstva sudjeluju s oko 30 posto, javna tijela na državnoj razini s oko 56 posto, županije s oko 11 posto, a organizacije civilnog društva sa svega 3 posto. Najveći udio u specificiranim javnim rashodima za suzbijanje zlouporabe i ovisnosti o drogama čine rashodi namijenjeni tretmanu ovisnosti (56 posto) i prevenciji ovisnosti (30 posto). Od svih ukupnih specificiranih javnih rashoda namijenjenih suzbijanju zlouporabe droga 87 posto se odnose na područje zdravstva i 7 posto na područje socijalne zaštite.
Najavljeno je i održavanje TAIEX radionica; Radionica o evaluaciji programa tretmana ovisnosti, 4. - 6. ožujka 2013., Zagreb, Radionica o drogama u cestovnom prometu i radnom okruženju, 20. - 21. ožujka 2013., Split, Radionica o programima

smanjenja štete“, 16.-17. travnja 2013, Zagreb, Studijska posjeta Italiji, 22.-24. travnja 2013., Radionica o sustavu ranog upozoravanja u slučaju pojave novih psihoaktivnih tvari - zdravstveni sustav, 6.-7. svibnja 2013., Zagreb i Seminara o novim drogama i Sustavu ranog upozoravanja u slučaju pojave novih psihoaktivnih tvari u RH za djelatnike u zdravstvu, terapijskim zajednicama i zatvorima, 25.-29.ožujka 2013, Valbandon.

Zapisnik izradila;
Sanja Mikulić, zamjenica ravnatelja

Tajnik Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga i ravnatelj Ureda za suzbijanje zlouporabe droga

Željko Petković

Potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske, ministrica socijalne politike i mladih i predsjednica Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga

Milanka Opačić